Framtidsskogen

- En spørreundersøkelse om årsaker til at skogeiere ikke har plantet etter hogst

Rune Hedegart, prosjektleder

Kyst skogbruket

Hvorfor undersøke? (figur fra 2020)

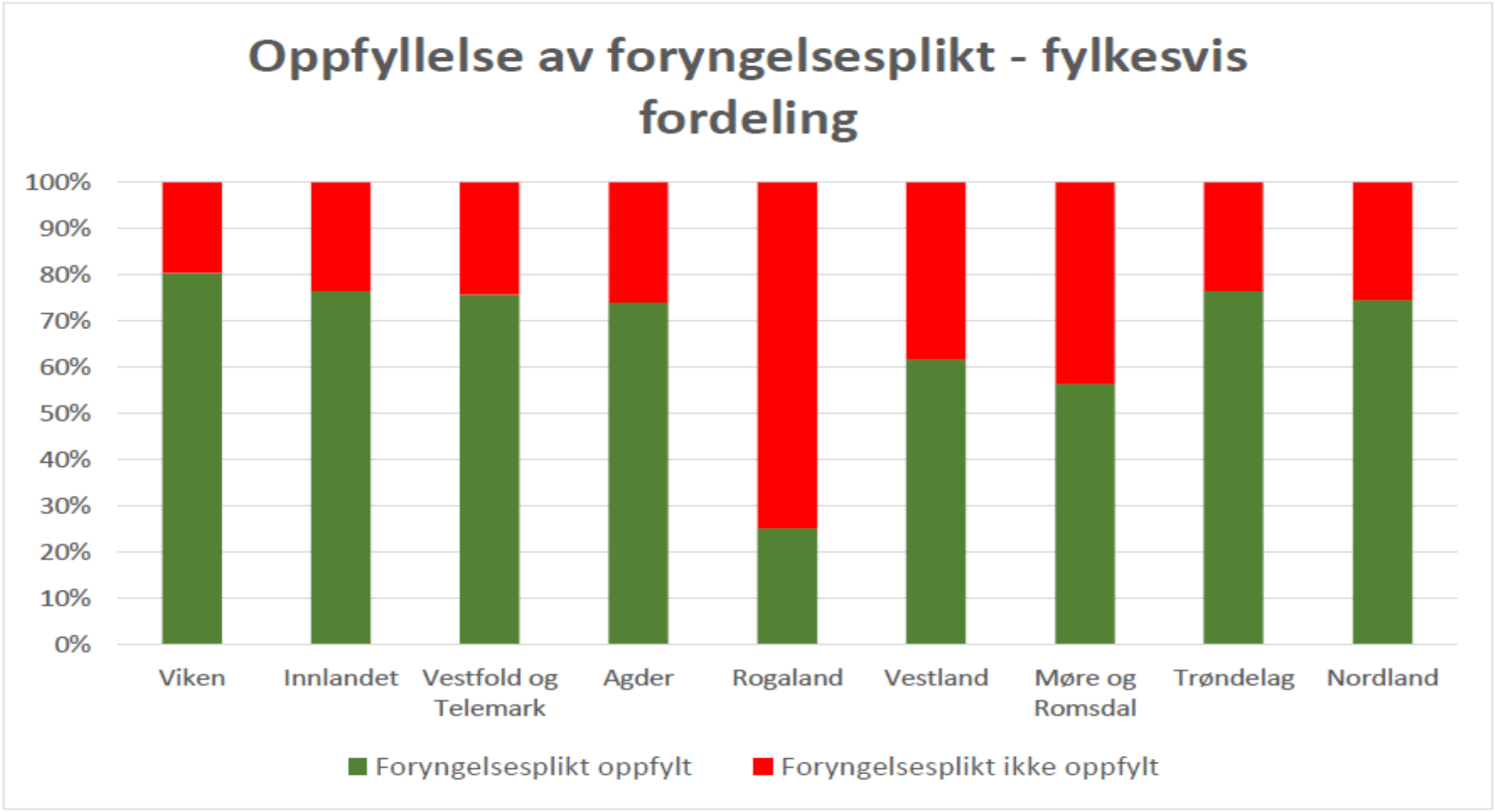

Kyst skogbruket

Om innhenting av data

- Intervjuobjekter: Skogeiere der det var registrert hogst, men ikke planting tre år etter (lister fra Statsforvalterne). Kun private.
- Hogstfelt: De tre nyeste aktuelle årene; som er hogster utført i 2016, 2017 og 2018.
- Utvelgelse: Det var ingen vekting av hogstvolum ved utvelgelse av intervjuobjekt, alle på lista hadde lik sjanse for å bli kontaktet.
- Intervju i det aktuelle fylket ble avsluttet når det var gjort en brukbar innsats for å få kontakt med skogeiere på lista, eller når vi vurderte å ha tilstrekkelig mengde svar.
- Prosjektleder og fem studenter ved NMBU og Universitet Nord gjennomførte intervjuene som sommerarbeid.

Respondenter

Fylke	Antall skogeiere på liste fra Statsforvalteren	Antall respondenter	Andel respondenter av potensielle, %
Agder	541	147	27
Rogaland	166	64	39
Vestland	553	35	6
Møre og Romsdal	414	60	14
Trøndelag	666	114	17
Nordland	99	44	44
Troms og Finnmark	17	9	53
Sum	2 456	473	19

Kyst skogbruket

Totaloversikt svarene

Status på intervjutidspunktet for de feltene som inngår i undersøkelsen i % av alle svar (473).

- 37 % av feltene er ikke lenger skogareal.
- 33 % skal brukes til beite eller dyrkes opp.
- 12 % oppgir de skal forynge arealet naturlig.
- 11 % av feltene mangler å bli plantet.

Fylke	Mangler planting	Er plantet til	Tynning	Beite	Dyrkes opp	Bygges ned	Naturlig forynges	Plantet / ikke aktuelt å plante	Ikke lenger skogareal	Antall respondenter
Agder	7	48	1	18	3	3	19	93	25	147
Rogaland	2	23	0	53	13	6	3	98	72	64
Vestland	17	17	0	26	0	9	31	83	34	35
Møre og Romsdal	23	58	0	12	0	2	5	77	13	60
Trøndelag	11	38	4	26	14	5	2	89	46	114
Nordland	11	30	0	30	7	5	18	89	41	44
Troms og Finnmark	33	11	0	22	11	0	22	67	33	9
Samlet	11	39	1	26	7	4	12	89	37	473

Kyst skogbruket

Andre resultater oppsummert

1. Det går lang tid mellom hogst på den enkelte eiendom.
2. Rundt halvparten av respondentene i undersøkelsen, som altså er skogeiere med felt som er registret ikke å være plantet, oppgir at kommunen ikke har tatt kontakt for å få dem til å plante. De mener også det har vært lite oppfølging fra tømmerkjøper etter hogsten.
3. Mange skogeiere har en dårlig opplevelse knytta til hogsten, også med tanke på det økonomiske utbyttet.
4. 49 % av respondentene oppgir at planting ikke var en del av kontraktsforhandlingene rundt hogsten.
5. Nesten 40 % oppgir at de ikke plantet fordi de ikke ønsket det treslaget som ble hogd, som vanligvis var en granart. Rundt 30 % ønsket ikke bartre av hensyn til landskapet, mens 20 % ikke ønsket bartre av hensyn til det biologiske mangfoldet.
6. Rundt 20 % mener arealet er så vanskelig å forynge at det ikke er verdt å prøve planting. Konkurrerende vegetasjon og beiting fra hjortevilt oppgis som de viktigste årsakene.
7. 37 % mener det ikke er motiverende å forynge etter hogst når storsamfunnet ikke verdsetter skogbruk høyere enn i dag.

Anbefalte tiltak

1. Nøytral veiledning, ulike informasjonstiltak og beslutningsstøtte overfor skogeierne.
2. Avtale om hogst; bedre kommunikasjon og forventningsavklaring i forkant av hogst. Rett hogsttidspunkt for å få mest ut av skogen. Avklare: hogsttid, miljøhensyn, utseende etter hogst, oppussing av sporskader og skader på veier, behov for planting og videre stell av feltet, forventet økonomisk resultat, nødvendig skogfondstrekk.
3. Tydeligere avtale om planting. Følge bedre opp skogeiere som skal stå for plantinga sjøl.
4. Kommunene må være mye «tydeligere» mht foryngelsesplikten og følge tettere opp. Mer og bedre veiledning. Kompetanse og kapasitet i kommunene.
5. Statsforvalteren bør få virkemidler til å følge opp kommunene.
6. Verktøy for effektiv oppfølging og oversikt over hogstarealet; kartfesting av hogst koplet opp mot ØKS og data fra hogsten, treslag og volum.
7. Bedre kommunikasjon og rutiner mellom offentlige myndigheter, først og fremst kommunene, og næringsaktørene.
8. Riktig plantetidspunkt etter hogst. Generelt bør hogstareal settes i ny produksjon så raskt som mulig.
9. Lage gode kontrollrutiner for oppfølging av plantefelt, både suppleringsbehov og ungskogpleie/konkurrerende vegetasjon.
10. Unngå at så mye skog omdisponeres til andre formål.
11. Det bør jobbes aktivt for å unngå at så mye skog omdisponeres til beite:
12. Utforme et bedre regelverk og tydeligere veiledning for omdisponering av skogareal til beite; mht bl.a. tidsfrister og kontrollsystem.
13. Endring i bruken av tilskudd som stimulerer til omdisponering av skogareal til beite.

Vi mener skogmyndighetene og næringa sjøl kan ta tak i flere av disse forholdene for å bedre situasjonen.

Tabell 30. Andel av skogareal hvor skogen er avvirket før den har nådd nedre aldersgrense for hogstklasse 5, i prosent av totalt areal som er sluttavvirket i perioden 2005-2019.

	Region	Areal som avvirkes før nedre aldersgrense for hogstklasse 5
Viken med Oslo	VIO	34,8
Innlandet	INN	33,5
Sør-Østlandet	VTA	28,7
Vestlandet	RMV	54,0
Trøndelag	TRL	38,4
Nord-Norge	NTF	32,5
Norge	NOR	34,9

Nibio 2023, Skogressurser i Norge: Status og framtidsscenarier for 6 regioner.

Fylke	Respondenter	Beite/dyrkes/bygges ned	%
Agder	147	37	25
Rogaland	64	46	72
Vestland	35	12	34
Møre og Romsdal	60	8	13
Trøndelag	114	52	46
Nordland	44	18	41
Troms og Finnmark	9	3	33
Totalsum	473	176	37

	Godkjent	Ikke godkjent	Veit ikke	Sum svar
Beite	58 (50 %)	45 (33 %)	16 (14 %)	119
Dyrkes opp	30 (97 %)	2 (6 %)		32
Bygges ned	21 (100 %)			21

Lenge mellom hogstene!

Ca 40 % sier de hadde tenkt å plante, men så ble det ikke gjort.

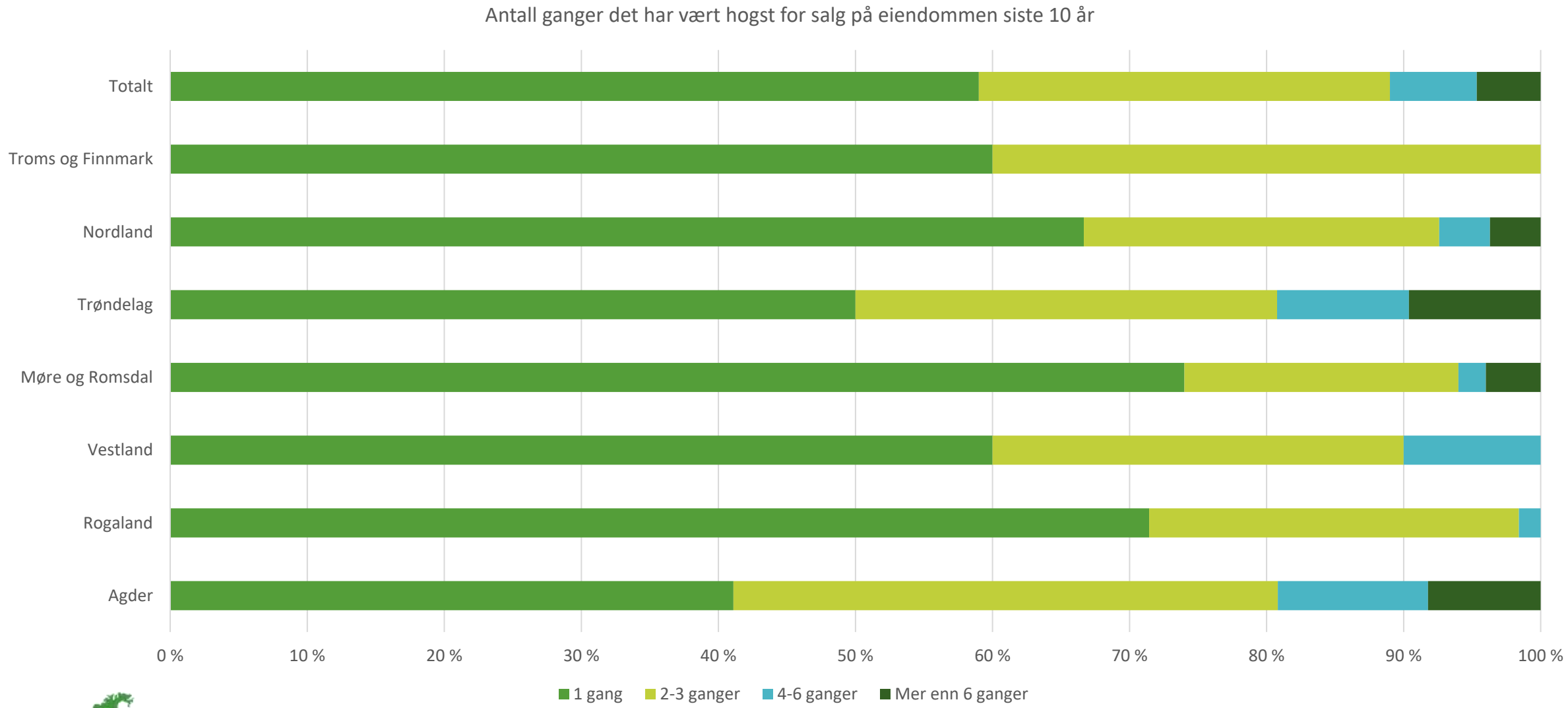

Kyst skogbruket

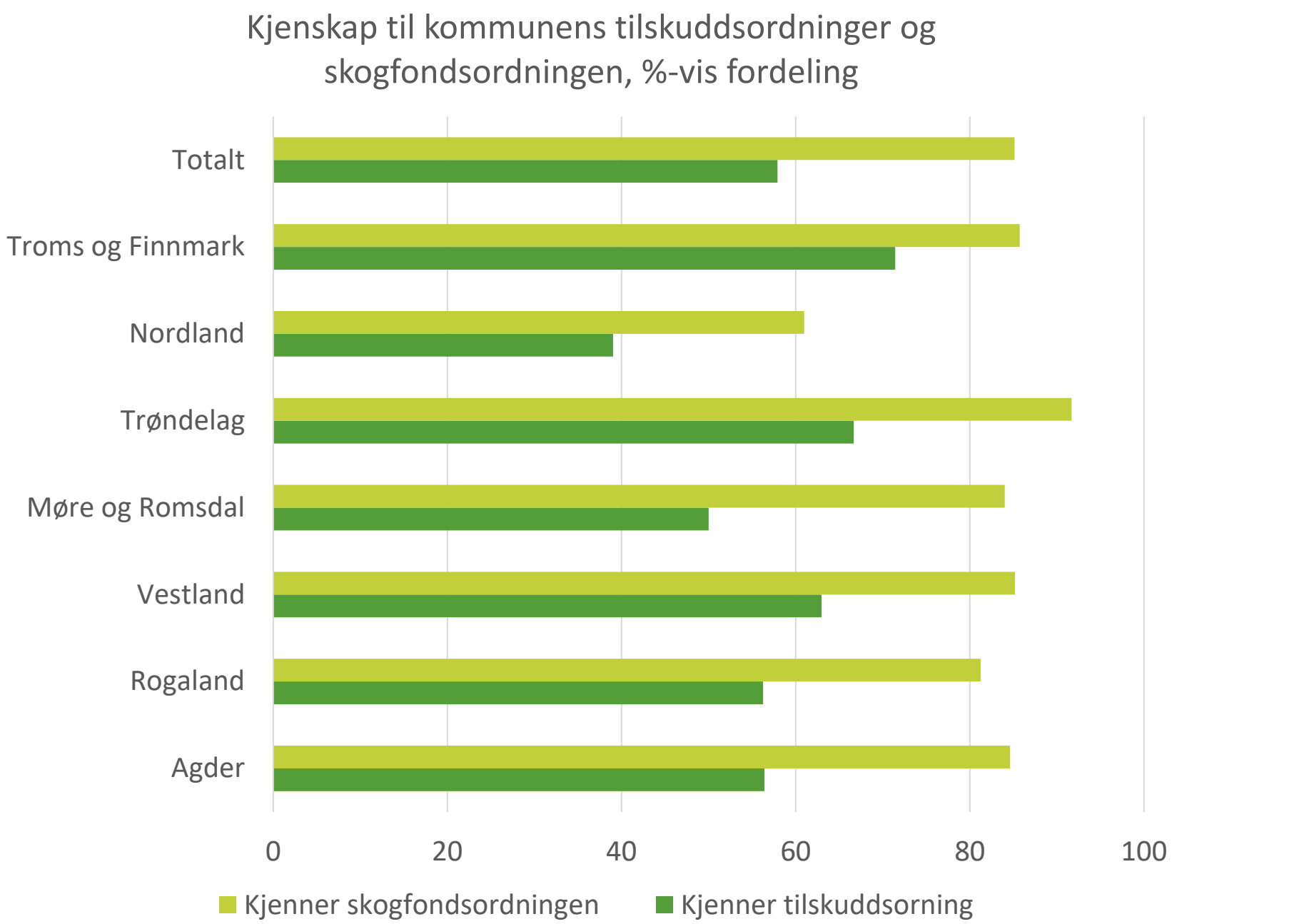

Kyst skogbruket

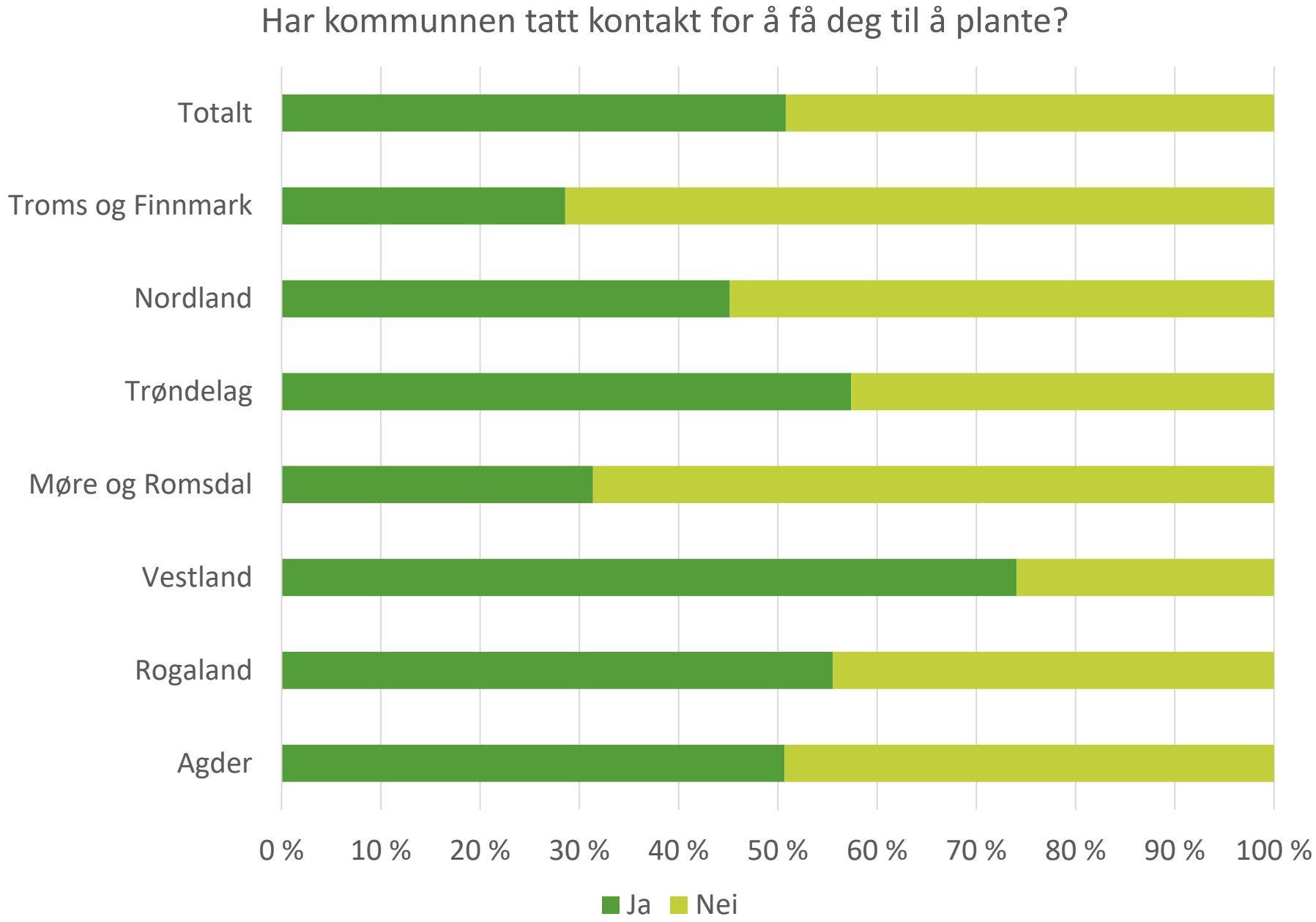

Kyst skogbruket

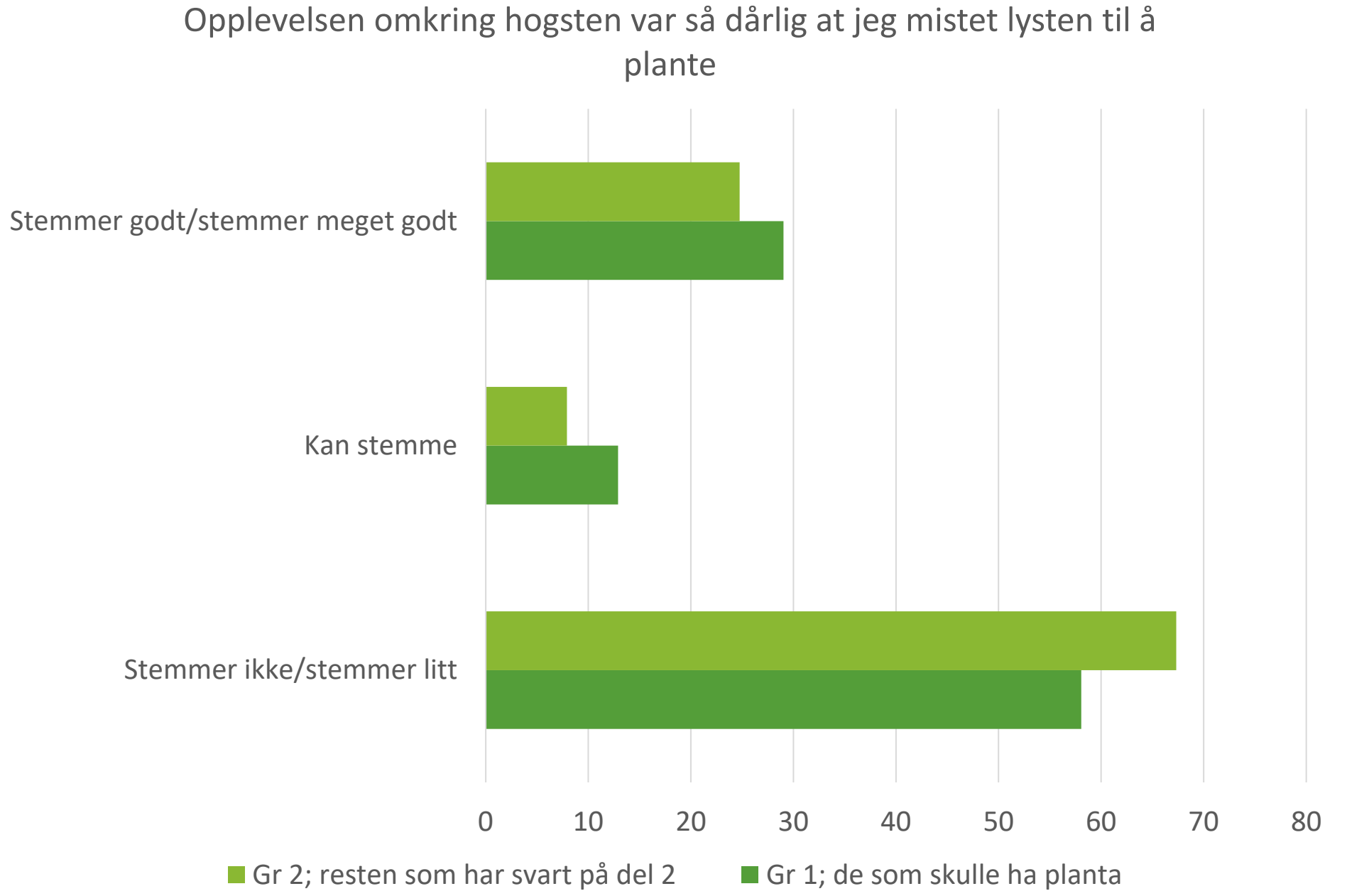

Kyst skogbruket

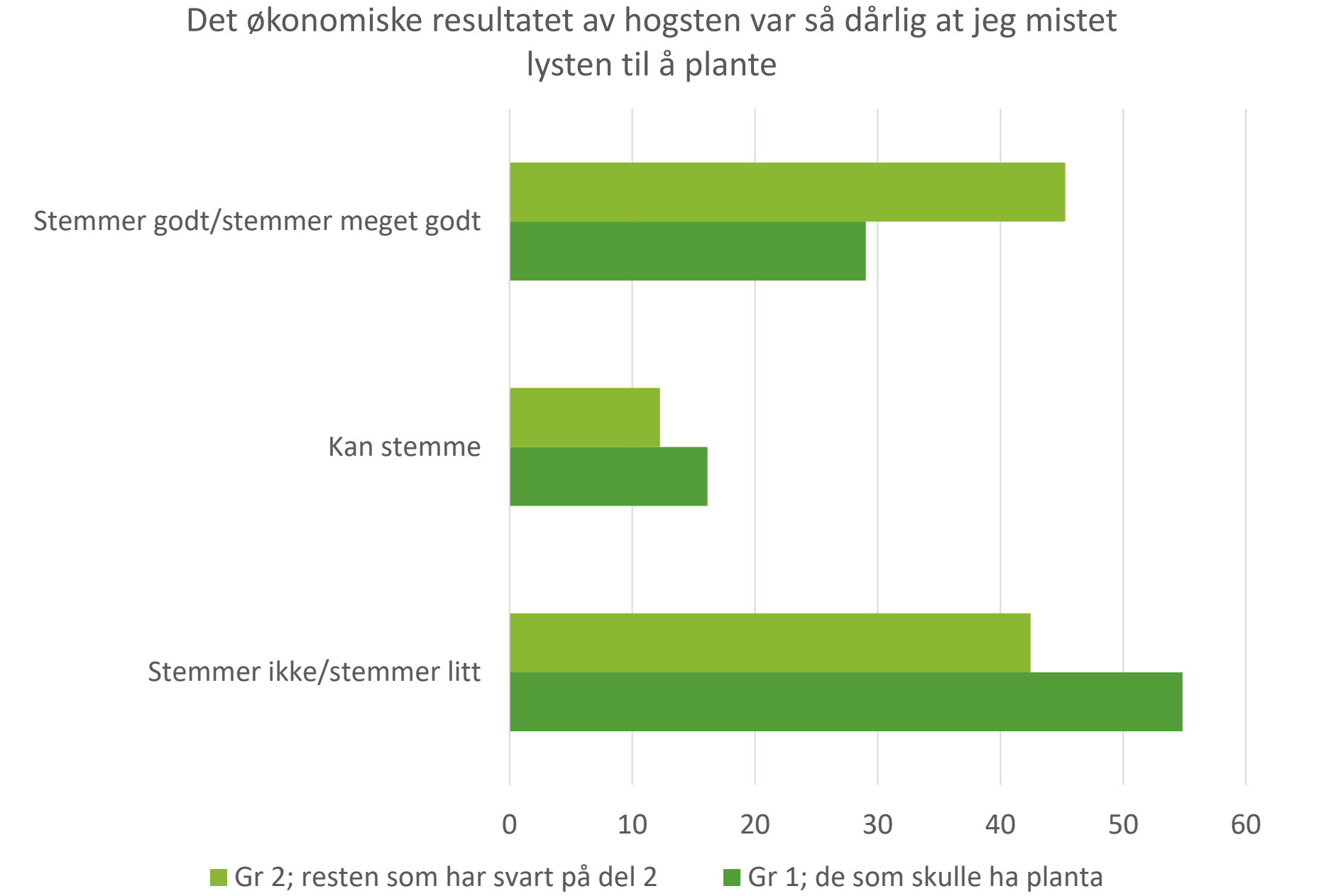

Kyst skogbruket

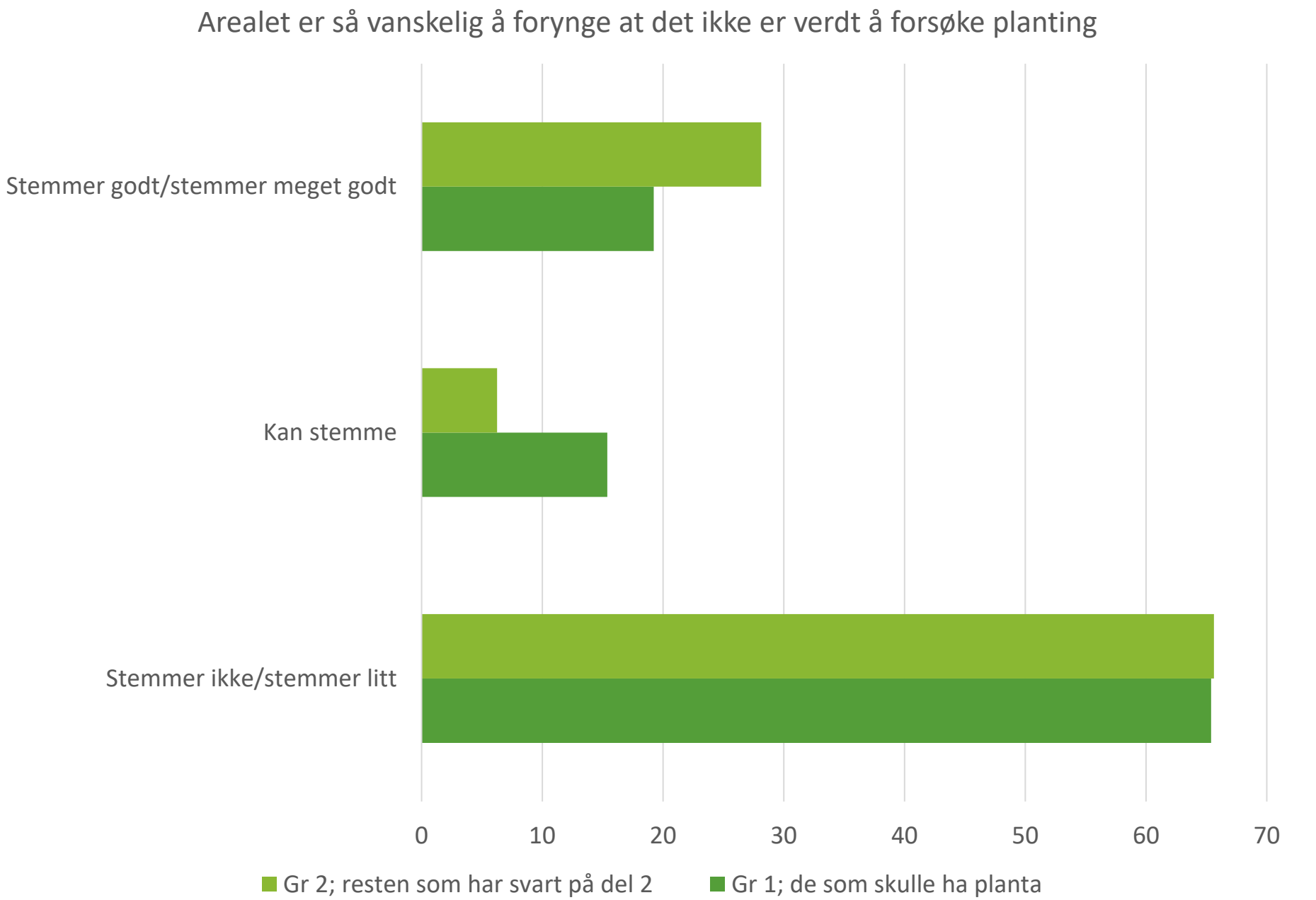

Kyst skogbruket

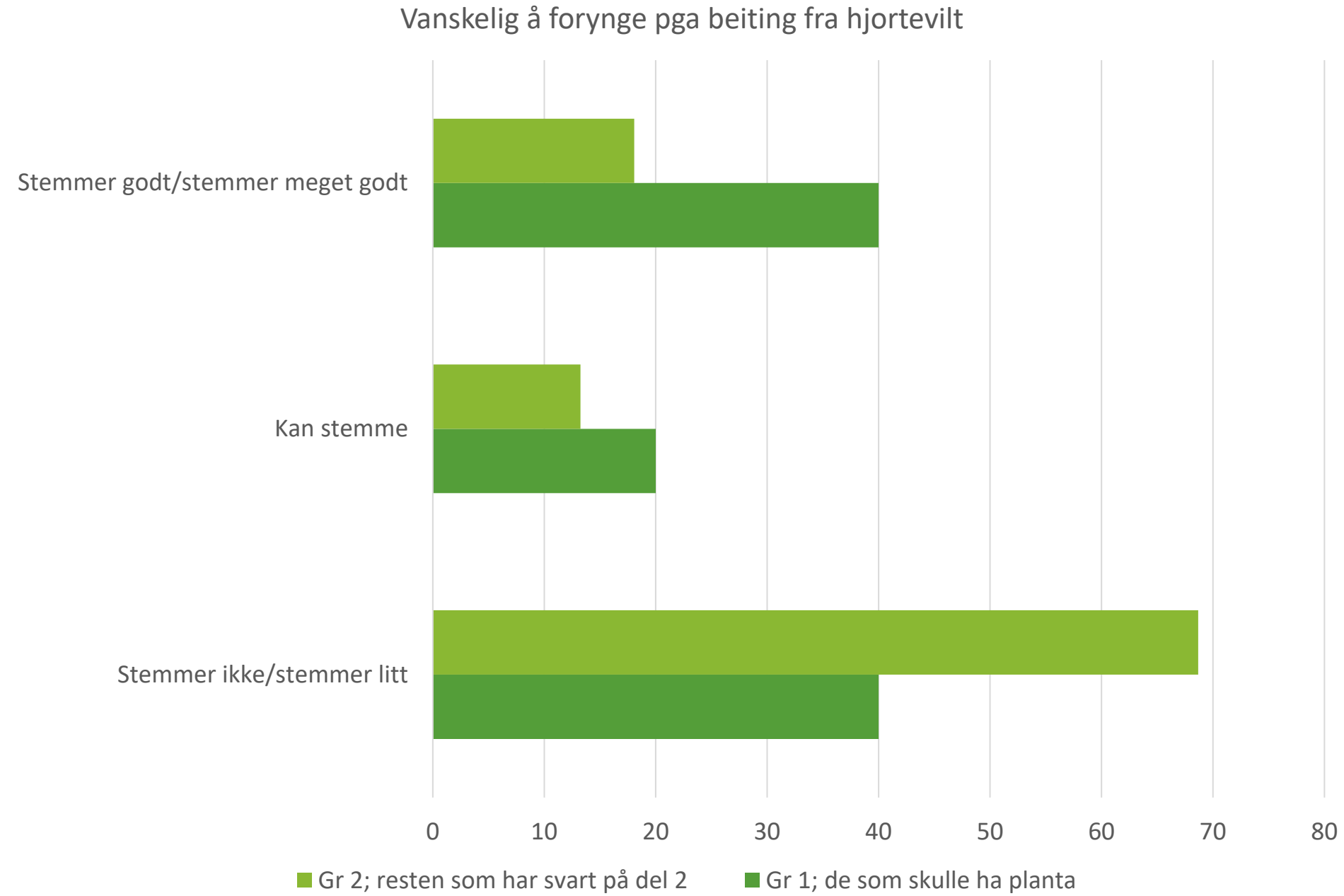

Kyst skogbruket

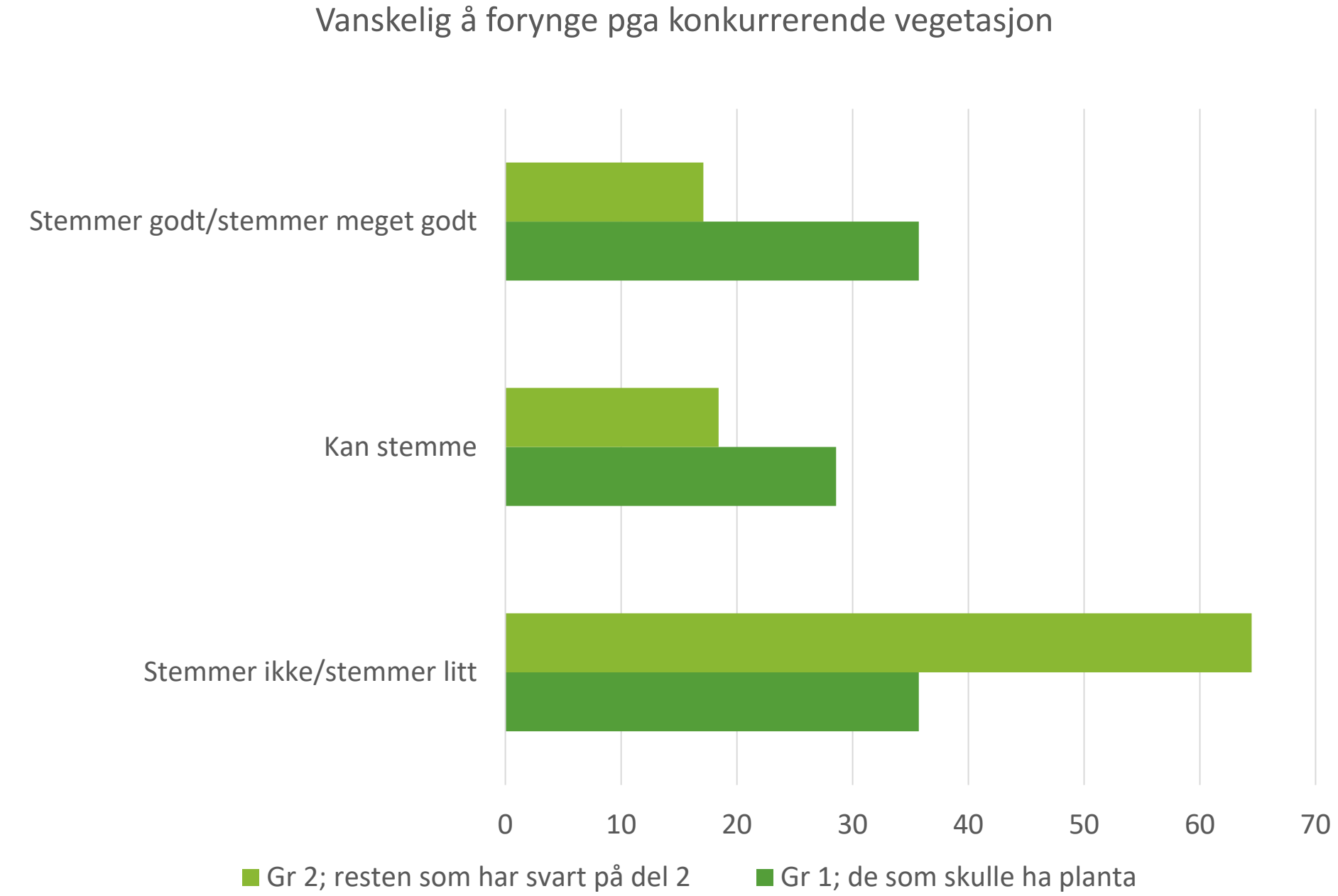

Kyst skogbruket

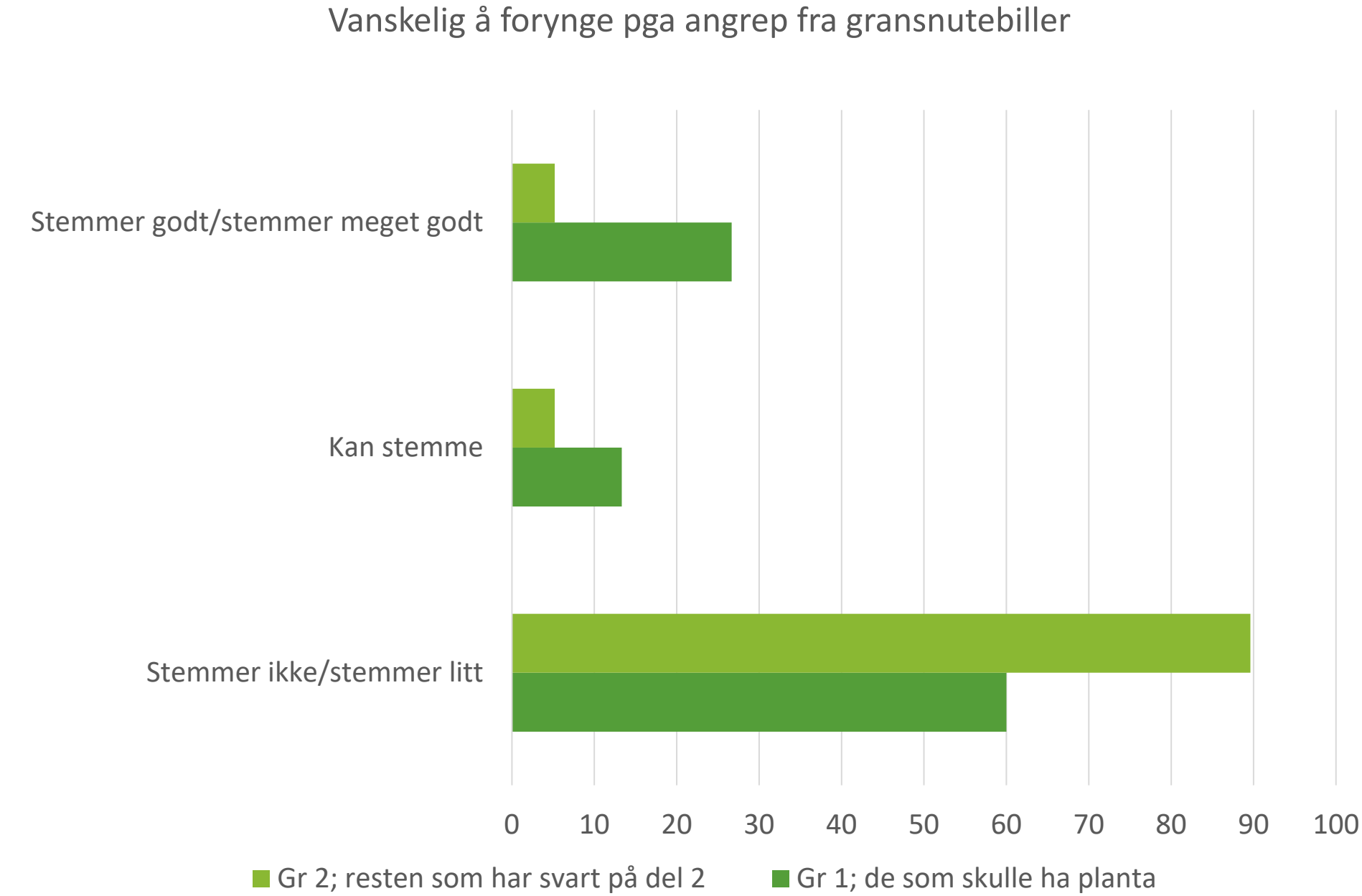

Kyst skogbruket

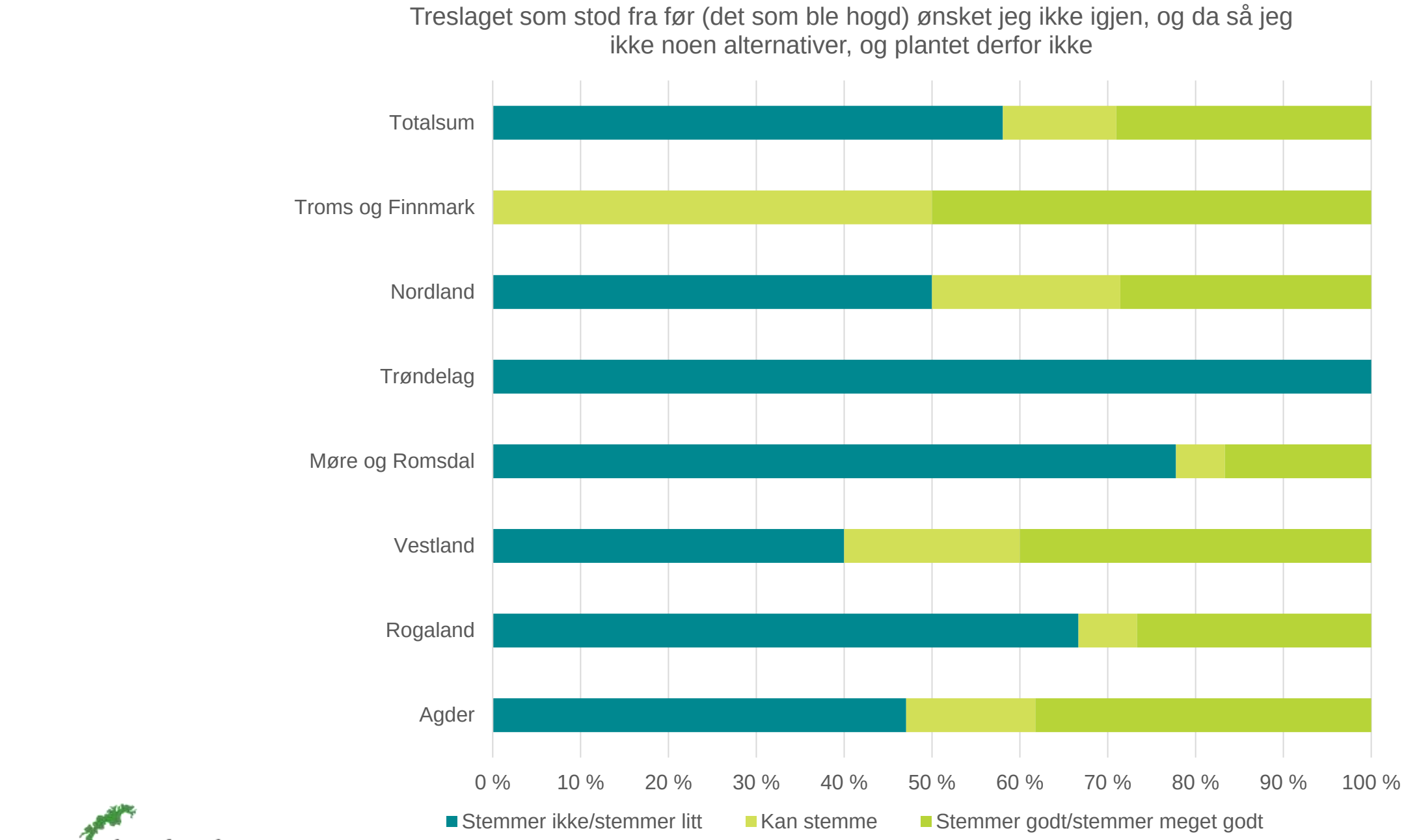

Kyst skogbruket

Arealet bør ikke plantes til med bartre av hensyn til landskapet

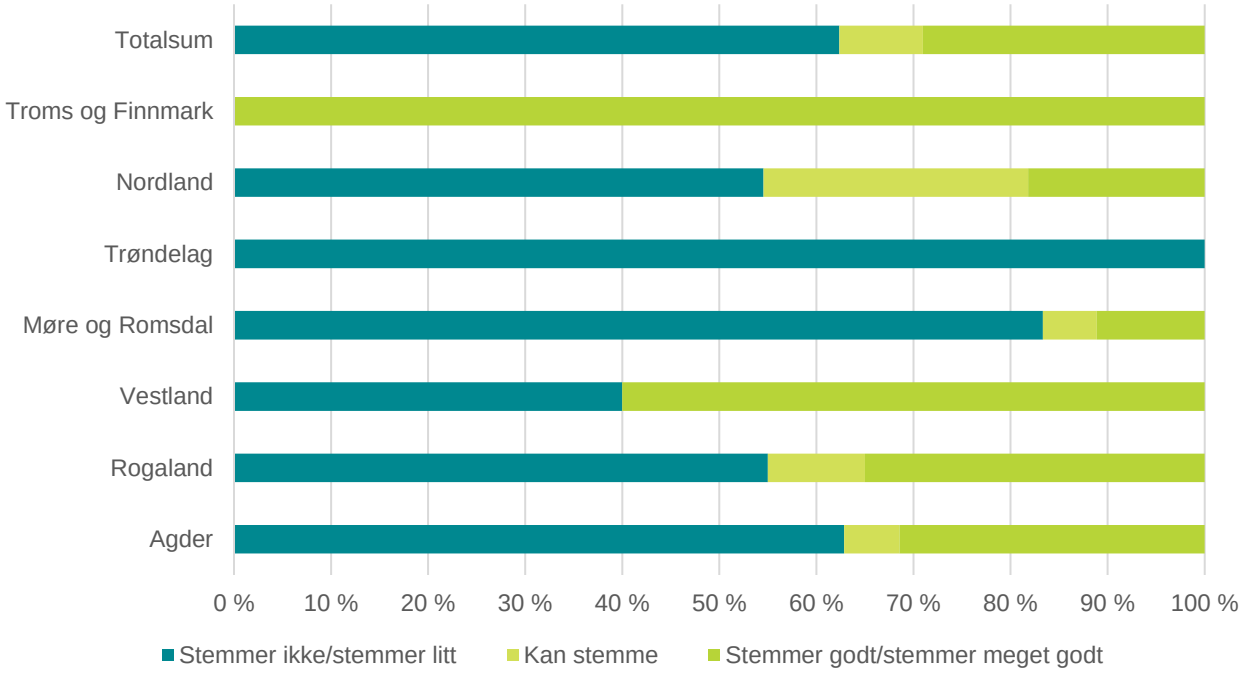

Arealet bør ikke plantes til med bartre av hensyn til biologisk mangfold

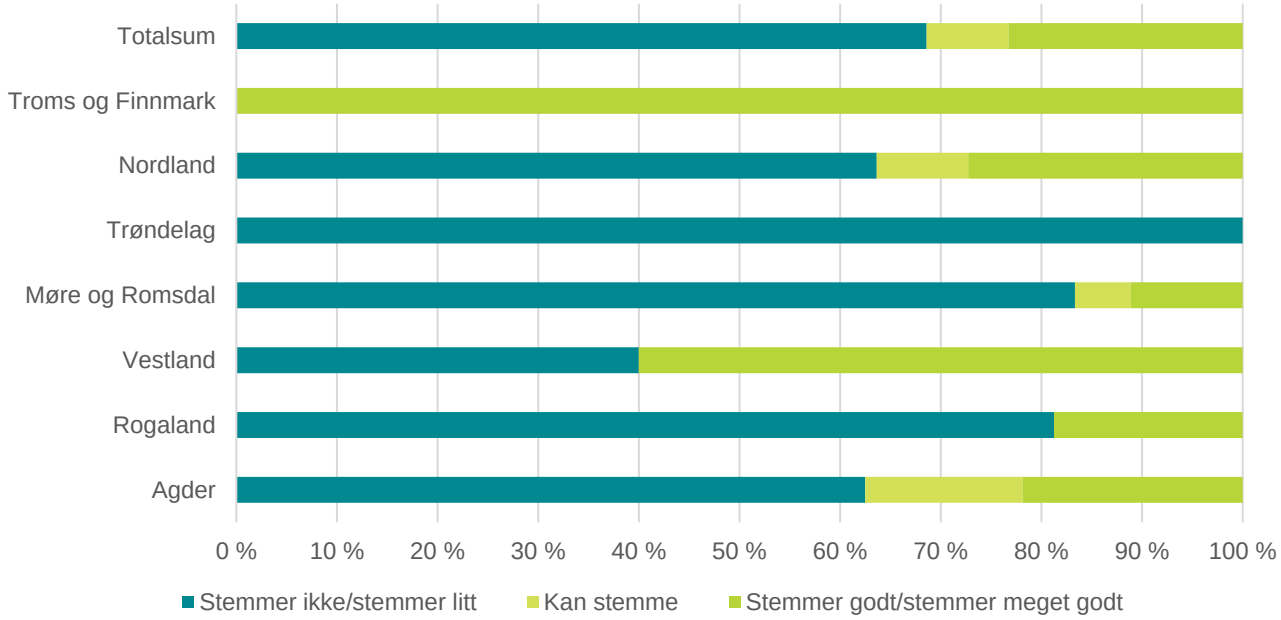

Kyst skogbruket

Takk for meg!

Kyst skogbruket